

1

ročník 12

2015

Jihomoravské **EKO** LISTY

*Když zelená
má červenou*

Představuje se škola

Ostopovická škola je místem pro všechny

Mateřská škola a Základní škola Ostopovice je malotřídní venkovská škola, na kterou má svůj vliv i blízké velkoměsto. Areál školy je využíván mateřským centrem, klubem seniorů, základní uměleckou školou i dalšími aktivitami, které jsou určeny pro naše žáky i veřejnost.

Od roku 2011 škola sídlí ve zrekonstruované budově. Ta původní, energeticky nevyhovující, byla kompletně přestavěna, čímž jsme získali moderní budovu v energetickém standardu B, vytápěnou tepelnými čerpadly. I celý její další provoz je (stejně jako u ostatních obecních budov) ekologicky šetrný – ke splachování využíváme dešťovou vodu, tiskneme na recyklovaný papír a důsledně třídíme odpad. To vše podtrhuje filozofii školy, která připomíná propojení člověka a přírody, úctu a lásku ke svému okolí a životu.

V tomto školním roce navštěvuje školu 157 dětí. Vzdělávají se zde převážně děti z Ostopovic, výjimkou však nejsou ani žáci z okolních vesnic a Brna. Absolvent prvního stupně připravený na život a další stupeň vzdělávání je hlavním cílem vize naší školy. Je empatický, pomáhající a tolerantní, má kladný vztah k přírodě a ke své vlasti. Tyto cíle vzdělávání se snažíme naplňovat již od školky.

V mateřské škole jsou děti rozděleny do tříd podle věku, ale pravidelně se setkáváme na společných akcích, při pobytu na zahradě, narozeninových dnech a při podobných příležitostech. Třídní plány přizpůsobujeme vždy konkrétní skupině dětí a postupně zvyšujeme náročnost činností, her i témat. Základem plánování je spontánní hra, při které si děti osvojují chování v kolektivu, učí se samostatnosti, komunikaci a řešení problémových situací. Přiměřeně věku zařazujeme programy na poznávání multikulturního světa a zdravého způsobu života. V průběhu dne děti seznamujeme se základy anglického jazyka, především poslechem básniček a písniček. Prostřednictvím našich ekologických programů a pohádek s praktickým tvořením a pokusy děti získávají vztah k přírodě již od předškolního věku.

V základní škole je výuka zaměřena na systematický rozvoj dětské osobnosti formou konstruktivistické pedagogiky (žák je ve výuce aktivní, pedagog je průvodcem a pomocníkem). Zaměřujeme se na rozvoj žákovy sebehodnocení a stanovení vlastních cílů. Díky malému pedagogickému kolektivu se nám daří od prvního ročníku postupně zvyšovat nároky na žáky a rozvíjet jejich dovednosti a postoje v rámci celoškolské koncepce.

V souvislosti s menším počtem žáků se snažíme o individuální přístup. Naším cílem však není vytvořit alternativní školu, která bude výjimečná jen ve svých metodách práce. Stojíme si za tím, že moderní pedagogika stále vychází ze zásad J. A. Komenského a je jen na nás,

jak je uchopíme. Z naší základní školy odcházejí žáci do různých škol v Brně a my se zajímáme o jejich úspěchy na druhém stupni.

S kvalitní výukou souvisí i vzdělávání pedagogů. Dle svých potřeb si pedagogové nastavují plán osobního rozvoje.

Moderní centrum pro výuku a výchovu žáků i komunity

K všestrannému rozvoji žáků je vhodné mít potřebné zázemí, nadšené spolupracovníky a partnery, podporu ze strany obce, rodičů i veřejnosti. Daří se nám zapojit do aktivit školy i ostopovickou veřejnost. Například pro naše seniory pořádáme počítačový kurz a oni nám zase chodí číst do školní družiny v rámci projektu Celé Česko čte dětem. Každoročně pořádáme komunitní akce pro děti i dospělé. Škola spolupracuje s pedagogickou fakultou, jejíž studenti k nám chodí na stáž.

Vážíme si odborné i přátelské podpory různých organizací, díky kterým jsme v poslední době zrealizovali několik projektů. Zaměřeny byly především na zkvalitnění výuky, ale i na dostavbu a vybavení naší školy. Šlo například o vlastní hodnocení a sebehodnocení v rámci OPVK, výuku příběhem Global Storylines s organizací NaZemi, výstavbu přírodní zahrady ve spolupráci s Lipkou a bezpečnou cestu do školy s Nadací Partnerství. S Masarykovou univerzitou a s Mendlovou univerzitou v Brně spolupracujeme na poli dalšího vzdělávání.

Naše škola je místem setkávání. Jsme si vědomi, že kvalitní záze- mí a moderní areál nepatří jen nám. Proto organizujeme vlastní semináře pro rodiče „O škole po škole“ o aktuálních tématech ve školství. Probíhají zde školení pro pedagogy i provozní zaměstnance. Od května 2015 se díky dotaci otevře veřejnosti nově vybudovaná zahrada a zelená střecha školy. Vznikne tak potřebné dětské hřiště, které bude přístupné všem, a škola se stane místem, jež bude žít od rána do večera.

Ani naší škole se však nevyhýbají problémy, nedostatky a nesouhlasné názory. Můžeme však říci, že díky všem zaměstnancům, podpoře rodičů a veřejnosti, a hlavně úsměvům našich nejmenších vidíme v naší práci smysl i radost.

Mgr. Petr Juráček
ředitel školy

Mateřská škola a Základní škola Ostopovice

Matematika všemi smysly. Foto archiv MŠ a ZŠ Ostopovice

Brambora na jídlo, brambora na grafiku, brambora na kompost. Foto archiv MŠ a ZŠ Ostopovice

Představuje se obec

Ostopovice na cestě k trvalé udržitelnosti

Ostopovice se nacházejí na jihozápadním okraji Brna, kde sousedí s městskou částí Starý Lískovec. Ačkoli obec leží v těsném sousedství krajského města, žije bohatým společenským životem.

Obec s téměř sedmnácti sty obyvateli a převážně venkovskou zástavbou nabízí relativně klidné bydlení v sousedství dálnice D1 a úpatí Bobravské vrchoviny. V obci probíhají tradiční akce, jako jsou hody, plesy či chovatelské výstavy. Hráči místního Sokola patří mezi přední týmy národní házené a přibývají i akce nové – vánoční jarmarky nebo kulturní festivaly.

Důležitým předpokladem pro rozvoj jakékoli obce je dosažení společenské shody v hodnotách a směru, kterým se obec ubírá. To se nám v Ostopovicích daří a díky tomu můžeme energii upínat k naplňování dlouhodobého cíle, kterým je zvyšování kvality života našich občanů při dodržování zásad udržitelného života. Kvalita života v obci je totiž základním měřítkem veškerého rozhodování obecní samosprávy. Stávající velikost obce nám navíc umožňuje, aby toto rozhodování bylo efektivní a aby v něm byl dostatečný prostor pro diskuzi. To se týká jak drobných provozních záležitostí, tak i dlouhodobých a koncepčních rozhodnutí, jakým je například příprava nového územního plánu. Právě možnost rozhodovat nezávisle o svém územním plánu je jedním z hlavních argumentů pro zachování samostatnosti obce.

Kompostujeme, aby se nám lépe dýchalo

Co konkrétně v obci stojí za pozornost? Můžeme začít u odpadového hospodářství. Obec už v roce 2007 ve spolupráci s Hnutím DUHA připravila koncepci odpadového hospodářství, jejímiž hlavními cíli byla prevence vzniku odpadu a zvýšení jeho materiálového využití. V souladu s koncepcí a díky dotacím obec postupně vybudovala nový sběrný dvůr s komunitní kompostárnou, zavedla systém pravidelného pytlového svozu separovaných složek odpadu (plast, papír) a všem domácnostem nabídla zdarma domácí kompostéry. Pro občany žijící v bytových domech jsou pak k dispozici kompostéry komunitní. V současné době navíc připravujeme výběr firmy na zajištění svozu komunálního odpadu s vážením obsahu jednotlivých popelnic. To umožní zavedení spravedlivé úhrady za produkci odpadu, kdy domácnosti budou hradit pouze odpad, který skutečně vyprodukují a nevytřídí. Tento způsob považujeme za nejlepší prevenci vzniku odpadu.

Ostopovice se vzhledem ke své poloze a intenzivní dopravě na jihu brněnské aglomerace nacházejí v oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší, což v praxi znamená, že na území obce jsou dlouhodobě překračovány limity znečištění drobným polétavým prachem. Proto za zmínku stojí i skutečnost, že podpora systému domácího kompostování a otevření komunitní kompostárny mělo ještě jeden zcela zásadní vedlejší efekt, kterým je právě zlepšení kvality ovzduší v obci zavedením zákazu pálení zahradního odpadu. Skončily tak tzv. pálicí dny, kdy byla celá obec zahalena dýmem. Za velký úspěch považujeme, že občané všechny tyto změny přijali bez větších výhrad a až na výjimky zákaz pálení respektují. Věříme, že je to i díky informační kampani a diskuzi, které těmto změnám předcházely. Kromě informačních letáků proběhl v obci také kompostovací workshop a občané si mohou zdarma půjčovat drtiče zahradního odpadu.

Bez komunikace to nejde

Proměny odpadového hospodářství v obci dobře ilustrují jeden základní předpoklad úspěšných změn. Tím je důležitost komunikace s veřejností – bez trpělivého vysvětlování smyslu i praktického fungování novinek hrozí, že sebelepší nápad na změnu může skončit

neúspěchem. Přitom v náporu každodenních povinností, které se na samosprávy valí, se na toto často zapomíná nebo už nezbyvají síly. Základním pravidlem při zavádění jakýchkoli změn proto je, že vysvětlování není nikdy dost.

Důležitou „křížovatkou obce“, místem setkávání a debat je místní škola. Té je v tomto čísle věnován také samostatný článek.

Aby vycházky stály za to

Neopomenutelným rozměrem života v naší obci je kvalita okolního přírodního prostředí. Pro kvalitní vycházky je zásadní dobrá propustnost krajiny a propojenost jednotlivých cest. Během posledních let jsme proto obnovili celou řadu polních cest a lesních pěšin, umístili desítky laviček a také obnovili jeden rybníček a několik ovocných alejí výsadbou stromů starých odrůd. Tyto projekty uskutečňujeme často s pomocí dobrovolnické práce místních. Lidé si pak upravené krajiny více hledí a dál o ni pečují.

Zvláštností krajiny v okolí obce je nedokončené těleso tzv. Hitlerovy dálnice, která měla propojovat polskou Vratislav s Vídní. Torzo jednoho z nedokončených mostů využívá místní spolek Nad Šelší jako prostor pro pořádání kulturních festivalů, například divadelního festivalu Husa na dálnici nebo undergroundového festivalu Krákor. Tyto aktivity nepřímo navazují na tradici meziválečného areálu tzv. Masarykova údolí, které bylo kompletně zničeno v roce 1939 při stavbě dálnice. Někdejší „ztráta“ se tak díky těmto akcím postupně obrací v „zisk“ a těleso dálnice je stále více vnímáno jako historický artefakt obohacující zdejší krajinu.

Vedle aktivit na „staré“ dálnici se obec snaží aktivně vystupovat i při přípravě dálnic nových, které by měly Jihomoravský kraj spojit s okolními regiony. Spolupracujeme s řadou dalších dotčených obcí, s krajským úřadem i neziskovým sektorem a snažíme se aktivně přispívat k nalezení funkční dopravní infrastruktury, která nebude nadměrně zatěžovat životní prostředí a veřejné zdraví v Jihomoravském kraji. Věříme totiž, že i malá obec může svým dílem přispívat ke zlepšení životních podmínek celého regionu.

MgA. Jan Symon
starosta obce Ostopovice

Husa na dálnici 2013 a představení inscenace Dášeňka, kterému tvoří specifické kulisy nedokončený most tzv. Hitlerovy dálnice. Foto archiv Ostopovic